

die van *Sphinx* (?) was. Hierover schreef ik nogmaals aan den Heer Snellen, die op nieuw zoo goed was, mij per omgaande zijn antwoord te doen toekomen.

Ik ontleen daaraan het volgende:

„Naar de beschrijving der eerste toestanden, die ik in mijnen brief aanhaalde, te oordeelen, zou ik zeggen dat eene rups van *Hep. Virescens* niet wel door de bedoelde zwamsoort kon worden aangetast. Op de door mij aangehaalde plaats in Dieffenbach's N.Z. wordt dan ook het volgende gezegd: „*Sphinx? The caterpillars feed on Convolvulus batatas. The Sphaeria Robertii Hooker is found parasitical on this caterpillar, which only occurs at the roots of the rata-tree (Metrosideros robusta).*” In dit verwarde bericht is derhalve geen sprake van *Hep. Virescens*. Men heeft er, bovendien, ook wel wat te veel gewigt aan gehecht, want ik denk, dat alle in de aarde levende of daarin verpoppende rupsen wel gevaar loopen om door die zwam te worden aangetast, terwijl zulke, hierdoor gedoodde voorwerpen, later moeilijk bestembaar zullen zijn.”

Daar we den Heer Snellen moeilijk kunnen opdragen, de zaak op de plaats zelve voor ons te gaan onderzoeken, meen ik, dat ons nog slechts eene dankbetuiging voegt voor zijne zoo welwillend verstrekte mededeelingen.

J. JASPERS JR.

Linaria Vulgaris.

Met belangstelling zag ik in de laatste aflevering van *De Lev. Nat.* de teekening van F. ten Hoopen en las het bijschrift. Wellicht zullen de volgende bijzonderheden u niet onwelkom zijn.

Pelorische (niet plethorische) bloemen komen voor bij allerlei Scrophularineeën, Labiaten, enz., maar het meest algemeen bij *Linaria Vulgaris*; daarvoor heeft Linnaeus dan ook den naam bedacht, want hij beschreef het eerst deze merkwaardige afwijking onder den naam van *Peloria pentandra* (van het Grieksche woord *pelor*, dat wonder of monster beteekent). Later heeft men den naam peloriën op alle dergelijke afwijkingen overgebracht.

De vijfsporige of ook wel spoorlooze peloriën van *L. vulgaris* worden in den regel gevonden aan de uiteinden van stengel en takken; ook in de teekening van den heer T. H. is dit het geval. De lagere bloemen hebben dan den gewonen vorm. Niet zelden komen evenwel ook onvolkomen peloriën voor, met twee of drie sporen of symmetrische bloemen zonder spoor; deze zitten gewoonlijk zijdelings. Fraaie afbeeldingen, door Dr. J. H. Wakker, komen hiervan voor in het Ned. Kruidkundig Archief, 2e Serie, 5e deel, plaat X, waarop tevens een prachtige pelorie van *Cytisus Laburnum* is voorgesteld. Dr. Wakker heeft de zaden ook uitgezaaid en gezien, dat de daaruit voortgekomen planten de afwijking weer vertoonden, schoon minder duidelijk.

Veel gemakkelijker en zekerder is het echter, de plant door stukken van de wortels voort te kweeken, daar *L. vulgaris*, zooals bekend is, zeer veelvuldig wortelknoppen voortbrengt. Ik bezit nog een plantje, maar het staat op een ongunstige plaats en heeft dezen zomer niet gebloeid.

Wat het voorkomen van peloriën van *L. Vulgaris* in Nederland betreft, kan ik u het volgende mededeelen: reeds van Geuns (1788) vermeldt ze van Naarden en Harderwijk; Van Hall (1825) van 's Hage, tusschen Vianen en Hagesteyn, tusschen Bunnik en Zeist; de *Prodromus*

Florae Batavae (1850) van Zandvoort en Utrecht; Wakker vond ze bij Baarn (1889) en ikzelf vond fraaie volkomen peloriën bij Wageningen (1887). Hiervan bezit ik nog spiritusmateriaal, waarvan ik u, desverlangd, gaarne iets wil afstaan. Waarschijnlijk zullen er nog wel meer groeiplaatsen ontdekt zijn, want zeldzaam is deze afwijking niet bepaald.

Eindelijk kan ik u nog mededeelen, dat ik een plant van *Scrophularia nodosa* bezit (indertijd door Prof. De Vries bij Hilversum gevonden), die geregeld aan de uiteinden der takken peloriën en aan de zijstelen vergroeiingen van bloemen (symfyten) daagt. Een stuk wortelstok daarvan wil ik u gaarne zenden, als ge er belang in stelt.

's Hertogenbosch.

H. W. HEINSIUS.

Dank voor uw toelichting. Met een stukje wortelstok en spiritusmateriaal zult u ons zeer verblijden. Dan hopen wij later op dit hoogst interessante verschijnsel nog eens terug te komen.

RED.

Conserveeren van Spinnen. „In „de Natuur”, Jaarg. 1881, bl. 90, staat voor het opzetten van spinnen een middel, dat ik gaarne zoude weten of het deugdzaam is. Er wordt aangeraden, de te conserveeren spinnen te dompelen in de Wickersheimervloeistof (waarvoor het recept er bij staat) en ze daarmede geheel te laten doortrekken.”

Kan ik de spinnen dan opprikken als kevers?

Of weet u daar een ander middel voor, want in alcohol of spiritus te bewaren is niet gemakkelijk.

Utrecht.

T. FOLMER.

Het opprikken van spinnen geeft weinig voldoening; de voorwerpen drogen sterk in. Als wij wèl zijn ingelicht, dan bewaart onze arachneoloog, Generaal van Hasselt, zijn spinnen in stopfleschjes in spiritus van 60°, waarbij een druppeltje glycerine gevoegd wordt. Misschien zijn er belangstellende lezers, die nog beter raad weten.

Een rectificatie. We ontvangen uit Interlaken van Mevrouw H. Cyfveer een schrijven dat wij, als ons tijdschrift wat meer ruimte bood en wij wat minder bescheidenheid bezaten, hier gaarne in zijn geheel zouden willen afdrucken. Wij bepalen ons nu echter tot de mededeeling dat de pijnboom op de Napelsche oleografieën (*Levende Natuur* blz. 112 kol. 2) niet de *Pinus Pinaster* maar de *Pinus Pinea* is en dat zijn zaden net zoo lekker zijn als amandelen.

Kauwen. In mijn jongentijd hadden we de gewoonte, jonge kerk-kauwen groot te brengen. We kochten die van de zoon van de kloklouder, die ze gemakkelijk uit de toren kon halen. De vaste prijs was een dubbeltje. Ik herinner me, dat een van mijn kennissen zoo'n jonge kauw vrij liet uitvliegen als een tamme duif. Het dier kwam elken dag meer dan eens naar huis terug en vermaakte zich met zijn soortgenooten, de torenbewoners in de lucht en op het veld. 's Nachts hield hij in een loodsje verblijf. Hij was zoo mak als een hondje, liep over de tafel in de keuken, vloog op de schouders der huisgenooten enz. Eens in het voorjaar bouwde de vogel een nest op een vatenkast in de keuken en legde daarin een paar eieren, ik meen drie. Pogingen, om ze uit te broeden, mislukten. Later is de kauw spoorloos verdwenen.

Het waarschijnlijkst is, dat ze ontrouw is geworden aan de plaats, waar ze vergeefsche moeite heeft gedaan, om haar eieren uit te broeden.

Amsterdam.

J. A. v. D. GRIJP.

Kan een egel rattekruid verdragen? In de leerboeken staat het, zelfs in „Moedertaal 4” van de R. en Zijlstra, zoodat het den kinderen als waar wordt verteld. 'k Meen zelfs vroeger in „de Gids voor Onderw.” een artikel gelezen te hebben, waarin de oorzaak wordt meegedeeld.

Een apotheker alhier echter, met wie ik er over sprak, ontkent dit, hij zegt zelfs: „al stond het in alle boeken, toch is 't *onsin*.”

Ik had dezen zomer veel last van muizen op zolder, zette een schoteltje, waarin rattekruid, neer (natuurlijk in brood), de muizen lieten het echter staan. Toen ving ik een egel, die eenige nachten erg veel drukte maakte. Op één nacht echter maakte hij het zoo bar, als waren er 10 schutters op zolder aan 't *exerceeren*; den volgenden morgen vonden we het schoteltje leeg en hebben den egel niet meer gehoord.

Steenwijk.

G. K.

Wij geven uw apotheker gelijk; arsenicum is voor *alle* dieren doodelijk vergift. Wel is herhaaldelijk aangetoond dat de egel voor *slangengift* ongevoelig is.

Terrarium. Ik heb u voor dezen reeds eenmaal over mijn terrarium en zijn bewoners geschreven. Ik had toen bruine en groene kikvorsch en bruine padden, benevens een vrouwtjes-hagedis. Voor dus nog uw volgende blad was verschenen, zag ik mij reeds in het bezit van 3 vrouwtjes en 2 mannetjes-hagedissen en van een volwassen hazelworm met ongeschonden staart.

Gij kunt begrijpen dat ik in mijn schik was. Lang evenwel duurde dit niet. De 1e week bedankten zij voor alles wat ik hun voorzette. Daar ik evenwel veel tijd had om mij er mede te bemoeien, ik had toen net examen gedaan voor de volgende klasse; zoo kreeg ik ze binnen een week zoo ver, dat zij zonder vrees in mijn onmiddellijke nabijheid hun maaltijd hielden. Hoeveel moeite het mij kostte, al die hongerige gasten te voldoen, kunt gij begrijpen. Ik heb evenwel altijd veel plezier er in gevonden, deze diertjes te verzorgen en zoo deed ik ijverig mijn best.

Zij hadden al spoedig ieder een woning gemaakt, behalve 1 wijfje + 1 mannetje, die een *gemeenschappelijke* woning er op na hielden.

Het mannetje van dit paartje was blijkbaar tamelijk oud. Bovendien miste hij de staart. Deze groeide wel aan. Hij leefde evenwel in onophoudelijke twist met het andere mannetje. Trappelend van kwaadheid, sissend met open bek, vielen zij op elkaar aan met afwisselend geluk. Na een paar maanden evenwel kwam er een verzoening tot stand.

Zij waren evenwel niet de eenigen, die in twist met elkaar leefden. Een groote groene kikvorsch, die zich tot heerscher in het terrarium had opgeworpen en 's avonds vroolijk kwaakte, had den oorlog verklaard aan de hazelworm. Hij werd daarin getrouw bijgestaan door een 1jarige pad, die hem op al zijn rooftochten vergezelde, hij hielp wel niet, maar was bij iedere vechtpartij tegenwoordig; en keek naar hetgeen er voorviel. De hazelworm, niet

bestand tegen den vorst van het terrarium, verborg zich in den grond, slechts nu en dan kwam hij eens een kijkje nemen. Verscheen hij, dan kreeg hij duchtig om zijn ooren met een kikvorschentong, die hem blijkbaar voor een dikke worm aanzag. Ik had evenwel geduld met de groene kikvorsch, totdat hij zich als een Nero begon te gedragen. Op een goede dag werd ik verrast met een paar jonge hagedissen, kinderen van het bovengenoemde paartje. De kikvorsch nu dacht, dat zij nergens anders voor dienden, dan om opgegeten te worden. Daarom vatte hij ze, toen ik afwezig was, in de bek en sprong in het water. Of het kostte hem nu niet meeviel, of dat ze hem beten, weet ik niet, zooveel is evenwel zeker, dat hij ze uitspuwde, niet op het droge, maar in den vijver. Het gevolg hiervan was, dat ze hun dood vonden in de golven. Gij begrijpt, dat ik woedend was. Hij werd opgesloten in een plantentrommel en den eerstvolgenden Zaterdagmiddag weer naar de sloot terug gebracht. Of hij dit nu wel als een straf zal beschouwd hebben, betwijfel ik zeer, ik was evenwel blij, hem kwijt te zijn, daar hij toch reeds een salamander en een half dozijn kikkertjes verslonden had. Nu kwam ook de hazelworm weer op het tooneel, en werd weer trouw vergezeld van de pad, die evenwel weer spoedig genoeg daarvan had en zich terug trok in zijn woning, een omgekeerd bloempotje met een stuk uit den rand. Hij komt evenwel gauw naar buiten, zoodra ik een stokje heen en weer voor de glazen beweeg, iets waaruit zijn domheid weer blijkt. Hij kletst dan net zoo lang met zijn tong tegen het glas, tot ik het stokje weg houd.

Soms krijgt hij bezoek van een bruine kikvorsch of van een hagedis, alhoewel hij daar minder op gesteld is. De hommels, die ik met een sponsje met suikerwater in het leven hield, ontsnapten na 2 maanden, jammer genoeg.

Nu ging alles weer eenigen tijd goed tot op heden. De hagedissen begonnen nu zorg te baren. Een werd ziek en stierf. De anderen bedankten er voor, nog langer te eten, of het terrarium al wemelde van vliegen, meelwormen, regenwormen, behaarde en onbehaarde rupsen, of er al mieren over den grond kuierden, het hielp niets. Eten deden zij niet, allen op 2 na zijn reeds dood waarvan de een ook wel geen week meer leven zal. Gij begrijpt dat ik geen raad meer weet. De eenige goede, een mannetje, is zoo mager, dat hij den winter niet door kan brengen.

Ik weet niets meer te beginnen, om hem te behouden. Nu wilde ik u vragen, of gij geen raad kon geven, zoo ja, probeer het eten als het u belieft nog dezen maand in het tijdschrift te plaatsen. Bovendien zou ik nog willen vragen of gij nog eens 2 ringslangen van 3 dM. wilt aanvragen. De vorige aanvraag nm. in het voorjaar, is zonder gevolg gebleven. Bovendien zou ik nog wel een paar groene padden kunnen gebruiken, die ik maar niet kan vinden. Wilt u daar dus ook eens naar vragen?

A. J. ZÖLLNER.

Goudsche Singel 56, Rotterdam.

Een klein vogeltje. Gaarne zou ik van U inlichtingen ontvangen omtrent een klein vogeltje, l.l. Zondag door mij in het dennebosch bij Zuidlaren opgemerkt. Door het bosch wandelende, werd mijn aandacht getrokken door een eigenaardig gepiep, te fijn voor dat van een mees.

Na een klein poosje gewacht te hebben, kwam een onnoozel klein vogeltje voor den dag, gevolgd door nog eenige andere van dezelfde soort. Ze waren nog kleiner